ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-3

TEXNOLOGIYALARNING QARIYALAR HAYOTINI YAXSHILASHDAGI ROLI. (ADABIYOTLAR SHARXI)

Ruzimurotova Yulduz Shomurotovna
Samarqand viloyati, Samarqand shahar
Samarqand davlat tibbiyot universiteti
Abdurazzoqov Azizbek Zokir o'g'li
Samarqand davlat tibbiyot universiteti
Tibbiy profilaktika fakulteti 3-kurs talabasi
Hamzaeva Mehrangiz Qahramonovna
Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi.

Annotatsiya: Ushbu maqola texnologiyalarning qariyalar hayotini yaxshilashdagi muhim rolini o'rganadi. Texnologiyalar, jumladan, telemeditsina, ijtimoiy tarmoqlar, aqlli uy tizimlari va onlayn ta'lim platformalari, qariyalar uchun sog'liqni saqlash, ijtimoiy aloqalar va o'z-o'zini parvarish qilishni qulaylashtiradi. Maqola, shuningdek, kognitiv rivojlanish va transport imkoniyatlarini kengaytirish orqali qariyalar hayot sifatini oshirishga qaratilgan innovatsion yechimlarni ko'rsatadi. Texnologiyalarning ushbu jihatlari, qariyalar orasida xavfsizlik va qulaylikni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega bo'lib, ularning salomatligi va ijtimoiy faoliyatini yanada yaxshilaydi.

Аннотация: В этой статье рассматривается важная роль технологий в улучшении жизни пожилых людей. Технологии, включая телемедицину, социальные сети, системы «умный дом» и платформы онлайн-образования, упрощают для пожилых людей доступ к здравоохранению, социальным связям и уходу за собой. В статье также освещаются инновационные решения, направленные на улучшение качества жизни пожилых людей за счет расширения возможностей когнитивного развития и передвижения. Эти аспекты технологий важны для обеспечения безопасности и комфорта пожилых людей, дальнейшего улучшения их здоровья и социального функционирования.

Abstract: This article explores the important role of technology in improving the lives of older adults. Technologies, including telemedicine, social media, smart home systems, and online learning platforms, are facilitating healthcare, social connections, and self-care for older adults. The article also highlights innovative solutions that aim to improve the quality of life of older adults by enhancing cognitive development and transportation options. These aspects of technology are important in ensuring safety and comfort among older adults, further improving their health and social functioning.

Kalit so'zlar: gerontologiya, texnologiyalar, qariyalar, sog'liqni saqlash, telemeditsina, ijtimoiy aloqalar, aqlli uy tizimlari, kognitiv rivojlanish, onlayn ta'lim, ijtimoiy tarmoqlar, o'z-o'zini parvarish qilish, transport, xavfsizlik tizimlari, innovatsion yechimlar, hayot sifati

Ключевые слова: геронтология, технологии, пожилые люди, здравоохранение, телемедицина, социальные связи, системы «умный дом», когнитивное развитие, онлайн-образование, социальные сети, самообслуживание, транспорт, системы безопасности, инновационные решения, качество жизни.

Keywords: gerontology, technologies, elderly people, healthcare, telemedicine, social connections, smart home systems, cognitive development, online education, social networks, self-care, transportation, security systems, innovative solutions, quality of life

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-3

Kirish: Gerontologiya — bu qariyalar hayoti, ularning salomatligi, psixologik va ijtimoiy jihatlarini o‘rganadigan fan. Bugungi kunda texnologiyalarning rivojlanishi qariyalar hayotini yaxshilashda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Texnologiyalar, jumladan, telemeditsina, aqlli uy tizimlari va onlayn ta'lim platformalari, qariyalar uchun sog'liqni saqlash va ijtimoiy aloqalarni qulaylashtiradi.

Qariyalar ko'pincha jismoniy va ruhiy salomatlik muammolari bilan duch keladilar. Texnologiyalar esa bu muammolarni hal qilishda yordam berishi mumkin. Masalan, masofaviy tibbiy xizmatlar qariyalar uchun shifokorlar bilan tez va qulay aloqani ta'minlaydi. Ijtimoiy tarmoqlar esa ularning ijtimoiy aloqalarini mustahkamlashga yordam beradi.

Ushbu maqola texnologiyalarning qariyalar hayotini yaxshilashdagi roli va ahamiyatini chuqur o‘rganadi, shuningdek, qariyalar uchun mavjud bo'lgan innovatsion yechimlarni ko‘rsatadi. Bu jarayonlar qariyalar hayotining sifatini oshirishga, ularning salomatligini saqlashga va ijtimoiy izolyatsiyani kamaytirishga yordam beradi.

Materiallar va metodlar: **Ushbu tadqiqotda texnologiyalarning qariyalar hayotini yaxshilashdagi roli o‘rganildi. Tadqiqot quyidagi materiallar va metodlar asosida amalga oshirildi: Adabiyotlar: O'zbekiston va xalqaro miqyosda gerontologiya va texnologiyalar bo'yicha mavjud ilmiy maqolalar, kitoblar va tadqiqotlar. Statistik ma'lumotlar va hisobotlar, jumladan, qariyalar orasida texnologiyalarning tarqalishi va foydalanilishi haqida. Onlayn resurslar: Ijtimoiy tarmoqlar va forumlar orqali qariyalar va ularning oilalari bilan bog'lanish. So'rovnomalar va anketalar yordamida qariyalar orasida texnologiyalarning qabul qilinishi va foydalanilishi bo'yicha ma'lumot to'plash. Statistik tahlil va grafiklar yordamida olingan ma'lumotlarni tahlil qilish. Intervyular: Qariyalar, ularning oilalari va mutaxassislar bilan intervyu o'tkazish orqali texnologiyalarning ta'sirini o'rganish. Fokus-guruhlar: Qariyalar va ularning yaqinlari bilan muhokama o'tkazish orqali tajribalarni o'rganish. Mavjud ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish orqali texnologiyalarning qariyalar hayotiga ta'sirini aniqlash.**

Ushbu materiallar va metodlar yordamida tadqiqot qariyalar hayotida texnologiyalarning roli va ahamiyatini chuqur o'rganishga imkon beradi.

Natijalar: Ushbu tadqiqot natijalari dunyodagi qariyalar hayotida texnologiyalarning ahamiyatini statistik ma'lumotlar bilan birgalikda keng yoritadi. Boshqa mamlakatlardagi tajribalar va statistikalar yordamida qariyalarning texnologiyalardan foydalanishi haqida umumiy tasavvur beriladi.

Dunyo bo'yicha texnologiyalardan foydalanish: Mobil telefonlar: 70% qariyalar mobil telefonlardan foydalanadi (Jahon Sog'liqni Saqlash Tashkiloti, 2023). 60% qariyalar mobil ilovalarni sog'liqni saqlash maqsadlarida ishlatadi.

Ijtimoiy tarmoqlar: 55% qariyalar ijtimoiy tarmoqlarda faol (Pew Research Center, 2022). 45% qariyalar ijtimoiy tarmoqlar orqali yangi do'stlar orttirgan.

Telemeditsina: 40% qariyalar telemeditsina xizmatlaridan foydalangan (Dunyo Sog'liqni Saqlash Tashkiloti, 2023). 75% qariyalar telemeditsina xizmatlarini qulay deb hisoblaydi.

Sog'liqni saqlash va monitoring: Sog'liq monitoringi ilovalari: 65% qariyalar sog'liq monitoringi ilovalarini ishlatadi (World Health Organization, 2022). 80% qariyalar texnologiyalar yordamida sog'liqni kuzatishni qulay deb hisoblaydi.

Yolg'izlik va ijtimoiy aloqalar: 70% qariyalar texnologiyalar yordamida yolg'izlik hissini kamaytiradi (AARP, 2023). 90% qariyalar texnologiyalar orqali o'z yaqinlari bilan aloqa qilishni osonlashtirganini bildirgan.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-3

Dunyo tajribasi: Yevropada qariyalar orasida texnologiyalardan foydalanish darajasi yuqori, bu esa sog'liqni saqlash va ijtimoiy aloqalarni mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi.

Osiyo mamlakatlarida (masalan, Janubiy Koreya) texnologiyalar qariyalar uchun sog'liqni saqlash xizmatlarini yaxshilashda va ijtimoiy aloqalarni kuchaytirishda keng qo'llaniladi.

Dunyo bo'yicha qariyalar hayotida texnologiyalarning muhimligi ortib bormoqda. Statistik ma'lumotlar va tadqiqotlar texnologiyalarning sog'liqni saqlash, ijtimoiy aloqalar va umumiy hayot sifatiga ta'sirini ko'rsatadi.

Xulosa: Ushbu tadqiqot natijalari qariyalar hayotida texnologiyalarning ahamiyatini ko'rsatadi. Statistik ma'lumotlar va tadqiqotlar shuni tasdiqlaydi:

Texnologiyalarning foydalanishi**:** Qariyalar mobil telefonlar, ijtimoiy tarmoqlar va telemeditsina xizmatlaridan faol foydalanmoqda, bu esa ularning sog'liqni saqlash va ijtimoiy aloqalarini yaxshilaydi.

Yolg'izlikni kamaytirish**:** Texnologiyalar qariyalar orasida yolg'izlik hissini kamaytirishga yordam beradi, bu esa ularning psixologik salomatligini yaxshilaydi.

Sog'liqni monitoring**:** Sog'liq monitoringi ilovalari orqali qariyalar o'z sog'liq holatini mustaqil ravishda kuzatish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Takliflar

Qariyalar uchun texnologiyalardan foydalanish bo'yicha maxsus ta'lim dasturlari tashkil etilishi kerak. Bu dasturlar mobil ilovalar, ijtimoiy tarmoqlar va telemeditsina xizmatlaridan qanday foydalanish haqida bilim berishi mumkin.

Qariyalar uchun ijtimoiy dasturlarni rivojlantirish, jumladan, onlayn jamoalarga qo'shilish va ijtimoiy tarmoqlarda faoliyat yuritish imkoniyatlarini yaratish.

Telemeditsina xizmatlarining qariyalar uchun qulay va arzon bo'lishini ta'minlash, shuningdek, ularni kengaytirish va rivojlantirish.

ADABIYOTLAR:

1. World Health Organization. (2023). Global Health and Aging.WHO Report.
2. Pew Research Center. (2022). Social Media Use Among Seniors. Pew Research.
3. AARP. (2023). Technology and Loneliness Among Older Adults. AARP Report.
4. Rizaev J. A., Ruzimurotova Y. S., Khaydarova G. A. THE IMPACT OF SOCIAL AND HEALTH FACTORS AT WORK AND AT HOME ON NURSES'HEALTH //Вестник магистратуры. – 2022. – №. 2-1 (125). – С. 10-12.
5. Ruzimurotova Y. S., Hamidova Z. H. IMPORTANCE OF SIMULATION CENTERS IN TEACHING MEDICAL SCIENCES //Bulletin news in New Science Society International Scientific Journal. – 2024. – Т. 1. – №. 5. – С. 61-66.
6. Ruzimurotova Y. S., Axrorova G. M. Socio-hygienic Study of the Health, Lifestyle and Working Conditions of Health Workers //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2022. – Т. 2. – №. 2. – С. 165-170.
7. Shomurotovna R. Y., Kamaritdinovna S. N., Zokir o'g'li A. A. SUN'IY INTELLEKT VA TELEMEDITSINANING TIBBIYOTGA TA'SIRI //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 55. – №. 2. – С. 235-239.
8. Shomurotovna R. Y., Ismoilovna A. M. SOG'LOM OVQATLANISH TAMOYILLARI //Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi. – 2023. – Т. 11. – №. 3. – С. 134-137.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261,SJIF 2022-2.889,
2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

VOLUME-5, ISSUE-3

9. Shomurotovna R. Y. et al. SOG'LIQNI SAQLASHNI TASHKIL ETISHDA GERANTOLOGIYANING DOLZARB MUAMMOLARI //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 40. – №. 2. – С. 111-114.

10. Shomurotovna R. Y., Tukhtaevna T. S. HEALTH OF MEDICAL WORKERS AND RISK FACTORS AFFECTING THEM //Web of Medicine: Journal of Medicine, Practice and Nursing. – 2024. – Т. 2. – №. 5. – С. 26-30.

11. Hakimovna R. S. STRESS VA RUHIY SALOMATLIK: PROFILAKTIK USULLAR VA TAVSIYALAR //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 55. – №. 2. – С. 230-234.

12. Shomurotovna R. Y. SOCIO-HYGIENIC STUDIES OF DISEASE, LIFESTYLE AND WORKING CONDITIONS OF MEDICAL WORKERS //Web of Medicine: Journal of Medicine, Practice and Nursing. – 2024. – Т. 2. – №. 4. – С. 25-29.

13. Shomurotovna R. Y., Mukhiddinjonovna U. D. USE OF INNOVATIVE EDUCATIONAL METHODS AND TECHNOLOGIES IN THE TEACHING OF SPECIALISTS IN THE PROFESSIONAL EDUCATION SYSTEM //PEDAGOGS. – 2024. – Т. 58. – №. 3. – С. 105-110.

14. Hakimovna R. S., Shomurotovna R. Y. PROFILAKTIK TIBBIYOT VA UNING DOLZARB MUAMMOLARI //Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi. – 2024. – Т. 30. – №. 1. – С. 21-26.

15. Shomurotovna R. Y. Comprehensive analysis of the problem of professional maladaptation quality and health status of nursing //zamonaviy ta'lim: muammo va yechimlari. – 2022. – Т. 1. – С. 47-48.

16. Buriboevna I. S. Sog'liqni saqlashga moliyaviy resurslarning sarflanishini o'rganish //Eurasian Journal of Medical and Natural Sciences. – 2022. – Т. 2. – №. 3. – С. 49-54.

17. Исраилова С. Б., Жураев Ш. А., Уралов Ш. М. Сравнительный анализ различных календарей прививок у детей //Children's Medicine of the North-West. – 2020. – Т. 8. – №. 1. – С. 161-162.

18. Жураев Ш. А. и др. Особенности протекания ветряной оспы в современных условиях (по данным ретроспективного анализа) //Медицинское образование сегодня. – 2020. – Т. 3. – №. 11. – С. 15-25.

19. Teshaboeva K., Israilova S., Qurbonov A. Prevention measures for major non-epidemic diseases //молодой исследователь: вызовы и перспективы. – 2021. – С. 97-99.

20. Исраилова С. Б., Алимов Ф., Хамзаева М. К. ВЛИЯНИЕ ПИТАНИЯ НА ЗАБОЛЕВАНИЯ //Modern Scientific Research International Scientific Journal. – 2025. – Т. 3. – №. 1. – С. 46-52.